

Datum

2023-01-31

Vår referens

Mimmi Olsson

Utvecklingssekreterare

mimmi.olsson@malmo.se

Tjänsteskrivelse

Förslag till ny modell för arbetsmarknads- och socialnämndens bidrag till idéburna organisationer med verksamhet inom det sociala området ASN-2023-1089

Sammanfattning

Malmö stad har fem nämnder som fördelar bidrag och stöd till idéburen sektor varav arbetsmarknads- och socialnämnden är en av dem.

Föreliggande ärende innehåller förslag till nya bidragsformer för arbetsmarknads- och socialnämndens stöd till idéburna organisationer med verksamhet inom det sociala området. Förändringen föreslås börja gälla från år 2024.

Nämnden har flera stöd- och bidragsformer, en av dem är organisationsbidrag inom det sociala området. Organisationsbidraget är ett stöd till etablerade organisationer och beviljas för ett år i taget.

Förvaltningens förslag till nya bidragsformer innebär två typer av stöd inom det sociala området: Ett organisationsbidrag och ett verksamhetsbidrag. Bidragen kan beviljas till både nystartade initiativ och etablerade organisationer samt för ett eller två år.

Syftet med den nya modellen är att tillhandahålla ett stöd som kan vara både flexibelt och stabilt. Bidragsmodellen syftar också en transparent och tydlig hantering av offentliga medel samt en likvärdig handläggning gentemot ansökande organisationer.

Processen för arbetsmarknads- och socialförvaltningens arbete med att ta fram förslag till nya bidragsformer har bestått av fyra delprocesser: (1) Fördjupad omvärldsbevakning, (2) analys av nuvarande organisationsbidrag, (3) ekonomiska perspektiv samt (4) förslag till nya bidragsformer.

Förslag till beslut

- Arbetsmarknads- och socialnämnden godkänner förslag till ny modell för arbetsmarknads- och socialnämndens bidrag till idéburna organisationer med verksamhet inom det sociala området.
- Arbetsmarknads- och socialnämnden ger arbetsmarknads- och socialförvaltningen i uppdrag att revidera nämndens riktlinjer för stöd och bidrag till idéburen sektor (ASN-2021-4461) och återkomma med förslag till uppdaterade riktlinjer under år 2023.

Beslutsunderlag

- G-Tjänsteskrivelse ASN 220223 - Förslag till ny modell för arbetsmarknads- och socialnämndens bidrag till idéburna organisationer med verksamhet inom det sociala området
- Bilaga 1 - Förslag till nya bidragsformer för stöd till idéburen sektor inom det sociala området
- Bilaga 2 - Riktlinjer för arbetsmarknads- och socialnämnden stöd och bidrag till idéburen sektor

Beslutsplanering

ASN beredning 2023-01-31

Arbetsmarknads- och socialnämndens arbetsutskott 2023-02-08

Arbetsmarknads- och socialnämnden 2023-02-23

Beslutet skickas till

Avdelningschefer inom arbetsmarknads- och socialförvaltningen

Enhetschef Jonas Magnusson

Ärendet

Föreliggande ärende innehåller förslag till nya bidragsformer för arbetsmarknads- och socialnämndens stöd till idéburna organisationer med verksamhet inom det sociala området.

Malmö stads stöd till idéburen sektor

I Malmö finns ett rikt och levande civilsamhälle.

Malmö stad har fem nämnder som fördelar bidrag och stöd till idéburen sektor: Arbetsmarknads- och socialnämnden, funktionsstödsnämnden, kulturnämnden, fritidsnämnden och kommunstyrelsen. Kommunfullmäktiges regler och riktlinjer för Malmö stads stöd till idéburen sektor reglerar bidragsgivningens övergripande villkor (STK-2018-74).

Därtill har respektive nämnd (bortsett från kommunstyrelsen) beslutat om riktlinjer som reglerar syfte, villkor, målgrupper, verksamhetsområden och bidragsformer för den aktuella nämndens bidragsgivning.

Stöd till den idéburna sektorn syftar till att främja ett demokratiskt samhälle och bidra till människors möjlighet att mötas och organisera sig. Stödet syftar också till att stötta idéburna organisationer och verksamheter som kompletterar staden och bidrar till ett mervärde för Malmöbor och människor som vistas i Malmö.

Arbetsmarknads- och socialnämndens riktlinjer för stöd och bidrag till idéburen sektor beskriver nämndens stödformer och innehåller krav och villkor för respektive stödform (ASN-2021-4461).

Stödet kan vara en del av ett samarbete där samtliga parter bidrar med resurser eller ett bidrag som den idéburna organisationen mottar och använder på egen hand. Hur det ekonomiska stödet fördelas och i vilket syfte påverkas av nämndens uppdrag i förhållande till målgruppen, vilken samarbetsform som avses och samarbetets ändamål.

Arbetsmarknads- och socialnämndens organisationsbidrag inom det sociala området

En av arbetsmarknads- och socialnämndens stödformer till den idéburna sektorn är organisationsbidrag inom det sociala området. Det sociala området innebär verksamhet av social karaktär.

Ideella föreningar, trossamfund, stiftelser och andra idéburna organisationer bedriver arbete för att erbjuda människor i utsatta situationer långsiktigt stöd, akut hjälp, förebyggande insatser samt social trygghet och gemenskap. En stor del av arbetet sker ideellt men många organisationer bedriver ett professionellt arbete med flera anställda.

Förvaltningens bedömning sker utifrån kraven i nämndens riktlinjer. En central utgångspunkt för förvaltningens bedömning är kontinuitet och långsiktighet. Det innebär att organisationer som tidigare beviljats bidrag ska ges möjlighet till fortsatt bidragsgivning under förutsättning att det inte framkommer nya omständigheter som motiverar en förändring av beviljade medel.

Nysökande organisationer (organisationer som tidigare inte har beviljats organisationsbidrag) kan beviljas bidrag om det finns utrymme inom nämndens ekonomiska ram för organisationsbidrag.

Uppdraget att lämna organisationsbidrag är formulerat i arbetsmarknads- och socialnämndens reglemente. Nedan följer en sammanfattning av hur nämndens stöd till verksamheter inom det sociala området är utformat.

ORGANISATIONS BIDRAG INOM DET SOCIALA OMRÅDET

Syfte	<p>Organisationsbidraget syftar till att ge stöd till idéburna organisationer som bedriver en etablerad verksamhet inom det sociala området i Malmö.</p> <p>Verksamheten ska stärka, komplettera eller utgöra ett alternativ till nämndens verksamheter för människor i utsatta situationer.</p> <p>Organisationsbidraget syftar också till att främja ett demokratiskt samhälle och ett rikt föreningsliv.</p>
Krav i urval	<ul style="list-style-type: none"> • Bidraget beviljas till fyra verksamhetsinriktningar inom det sociala området (sida 10, bilaga 2). • Verksamheten ska stärka, komplettera eller utgöra ett alternativ till nämndens verksamhet inom de inriktningar som beskrivs i riktlinjerna. • Organisationen ska ha bedrivit verksamheten minst ett år och ha relevant dokumentation för detta. • Verksamheten ska drivas i Malmö och för personer som vistas i Malmö. Undantag kan göras om en riksorganisation eller liknande har verksamhet som är tydligt avgränsad från övrig verksamhet. • Organisationen ska ha behov av ekonomiskt stöd för att genomföra den verksamhet som ansökan om organisationsbidrag avser.
Ansökan och utbetalning	<ul style="list-style-type: none"> • Ansökan ska göras i maj varje år via Malmö stads digitala tjänst för organisationsbidrag inom socialt område. Det går inte att ansöka på andra

	<p>sätt.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ansökan ska avse nästkommande verksamhetsår och ett helt år. • Beviljat bidrag ska betalas ut nästkommande verksamhetsår.
Redovisning	<p>Förvaltningen ska följa upp beviljade medel årligen genom att granska inskickade underlag samt genom möten med organisationens styrelse och besök i verksamheten i de fall besök är lämpligt.</p> <p>Organisationen ansvarar själv för att utvärdera sin verksamhet.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Organisationen ska inkomma med fastställd årsredovisning efter avslutat verksamhetsår samt i samband med ansökan för nästkommande verksamhetsår.
Budget	Cirka 9 miljoner kronor årligen med en årlig uppräknings på 1,5 procent

Förslag till nya bidragsformer inom det sociala området

Arbetsmarknads- och socialförvaltningens förslag till nya bidragsformer innebär att nämnden föreslås fördela två typer av stöd inom det sociala området: Ett organisationsbidrag och ett verksamhetsbidrag. Båda bidragsformerna kan sökas för ett eller två år.

De nya bidragsformerna föreslås börja gälla från och med 2024.

Nedan följer en översikt av förslaget. För att se förslaget i sin helhet, se bilaga 1.

BIDRAGSFORM	ORGANISATIONS BIDRAG	VERKSAMHETS BIDRAG
Syfte	Att främja ett demokratiskt samhälle och möjliggöra för människor att organisera sig kring sociala frågor samt att bidra till en mångfald av idéburna organisationer inom det sociala området i Malmö.	Att stödja en avgränsad verksamhet eller verksamheter inom en idéburen organisation som kan utgöra alternativ eller komplement till nämndens verksamheter eller insatser för en särskild målgrupp.
Krav i urval	<ul style="list-style-type: none"> • Organisationen ska vara en ideell förening, vara registrerad hos Skatteverket och ha ett organisationsnummer sedan minst ett år tillbaka. • Organisationens syfte enligt stadgar ska vara att bedriva verksamhet gentemot någon eller några av specificerade målgrupper (sida 4 och 7, bilaga 1). • Organisationen ska ha behov av ekonomiskt stöd för organisationens överlevnad. 	<ul style="list-style-type: none"> • Organisationen som bedriver verksamheten ska vara registrerad hos Skatteverket, ha ett organisationsnummer och inte vara vinstdriven. • Organisationen ska ha tydliga mål och aktiviteter för den tänkta verksamheten under den aktuella tidsperioden. • Verksamheten ska vända sig till någon eller några av specificerade målgrupper (sida 11 och 14, bilaga 1) • Organisationen ska ha behov av ekonomiskt stöd för att driva

	<ul style="list-style-type: none"> Organisationen ska använda bidraget till kostnader som är tydligt kopplade till organisationens verksamhet, medlemmar eller målgrupp enligt stadgar. <p>den tänkta verksamheten under den aktuella tidsperioden.</p> <ul style="list-style-type: none"> Organisationen ska använda bidraget till kostnader som är direkt knutna till den verksamhet och målgrupp som ansökan avser.
Ansökan och utbetalning	<p>Ettårigt bidrag</p> <ul style="list-style-type: none"> Ansökan om ettårigt organisationsbidrag och ettårigt verksamhetsbidrag ska göras för innevarande verksamhetsår via Malmö stads e-tjänst. Det går inte att ansöka på andra sätt. Handläggning, beslut och utbetalning ska ske innevarande år. <p>Tvåårigt bidrag</p> <ul style="list-style-type: none"> Ansökan om tvåårigt organisationsbidrag och tvåårigt verksamhetsbidrag ska göras för nästkommande verksamhetsår samt vartannat år via Malmö stads e-tjänst. Det går inte att ansöka på andra sätt. Handläggning och beslut ska ske under hösten. Utbetalning ska ske nästkommande år.
Redovisning	<p>Förvaltningen ska följa upp beviljade medel årligen genom att granska inskickade underlag samt genom möten med organisationens styrelse och besök i verksamheten i de fall besök är lämpligt. Organisationen ansvarar själv för att utvärdera sin verksamhet.</p> <p>Ettårigt bidrag</p> <ul style="list-style-type: none"> Organisationsbidrag: Organisationen ska inkomma med fastställd årsredovisning efter avslutat verksamhetsår. Verksamhetsbidrag: Organisationen ska inkomma med fastställd årsredovisning samt ifylld redovisningsmall efter avslutat verksamhetsår. <p>Tvåårigt bidrag</p> <ul style="list-style-type: none"> Organisationsbidrag: Organisationen ska inkomma med fastställd årsredovisning årligen. Verksamhetsbidrag: Organisationen ska inkomma med fastställd årsredovisning samt ifylld redovisningsmall årligen.
Budget	<p>Ettårigt bidrag</p> <ul style="list-style-type: none"> En miljon kronor årligen. Behöver avsättas årligen. Budgeten avser både ettårigt organisationsbidrag och ettårigt verksamhetsbidrag. <p>Tvåårigt bidrag</p> <ul style="list-style-type: none"> 13 miljoner kronor årligen. Budgeten avser både tvåårigt organisationsbidrag och tvåårigt verksamhetsbidrag.

Förvaltningens överväganden

Det övergripande syftet med nya bidragsformer för arbetsmarknads- och socialnämndens stöd till idéburna organisationer med verksamhet inom det sociala området är att tillhandahålla ett stöd som kan vara både flexibelt och stabilt.

Det i sin tur ger förutsättningar för behovsanpassade och långsiktiga insatser för Malmöbor och människor som vistas i Malmö.

Syftet med de nya bidragsformerna är också en transparent och tydlig hantering av offentliga medel samt en likvärdig handläggning gentemot ansökande organisationer.

Arbetsmarknads- och socialförvaltningens arbete med att ta fram förslag till nya bidragsformer har bestått av fyra delprocesser.

- 1) Fördjupad omvärldsbevakning
- 2) Analys av nuvarande bidragsform
- 3) Ekonomiska perspektiv
- 4) Förslag till nya bidragsformer

1) Fördjupad omvärldsbevakning på området

Förvaltningen har tittat på hur Göteborg och Stockholm stad har utformat sin bidragsgivning till idéburna organisationer inom det sociala området. Förvaltningen har haft möten med Stockholm stad för att diskutera fördelar och utmaningar.

Göteborg och Stockholm har två former av stöd inom det sociala området. Stöden skiljer sig något vad gäller terminologi och villkor men generellt utgörs den ena formen ett mer tillfälligt bidrag som beviljas för utvecklingsaktiviteter i en etablerad organisation eller som ett stöd till nystartade organisationer.

Den andra formen utgörs av ett flerårigt bidrag som kan beviljas till etablerade organisationer eller verksamheter.

2) Analys av nuvarande bidragsform

Förvaltningen har analyserat nämndens nuvarande bidragsform ur den idéburna sektorns perspektiv och ur förvaltningens perspektiv.

I december 2022 arrangerade förvaltningen en träff för organisationer som hade beviljats organisationsbidrag inför 2023.

Under träffen gavs deltagarna möjlighet att diskutera utmaningar och fördelar med nuvarande bidragsmodell. Följande önskemål lyftes:

- Mindre administration för organisationer som har beviljats organisationsbidrag under

flera år. Förslag att organisationer som har beviljats bidrag tidigare endast ska behöva inkomma med fastställda årsmöteshandlingar och fastställd årsredovisning.

- Mer långsiktighet för organisationer som har beviljats organisationsbidrag tidigare och under en längre tid. Denna trygghet är viktig för planering och för att behålla kompetent personal.
- Större ekonomiska möjligheter. Önskvärt är en årlig uppräknings av beviljat belopp och att det ska finnas möjligheter för en organisation som har utökat sin verksamhet att beviljas en högre summa.
- Möjliggöra för organisationer som inte har beviljats bidrag tidigare att erhålla bidrag samt att erhålla en summa som bättre motsvarar deras behov.
- Tidigare besked om bidragsfördelning inför nästkommande verksamhetsår.
- Titta närmare på hur staden kan säkerställa att verksamhetsområden som rör flera nämnders ansvarsområden ges möjlighet till bidrag.

Förvaltningen instämmer i de behov som den idéburna sektorn beskriver. Förvaltningen bedömer att nuvarande bidragsmodell innebär följande utmaningar:

- Otydlighet kring grändragningar mellan olika nämnders uppdrag avseende föreningsdrivna mötesplatser för barn och unga.
- Otydlighet om nuvarande organisationsbidrag inom det sociala området ska tillämpas som ett organisations- eller verksamhetsbidrag. En större tydlighet hade underlättat i bedömning och uppföljning.
- Nuvarande budgetram för organisationsbidrag inom det sociala området innebär vissa begränsningar.

3) Ekonomiska perspektiv

Organisationsbidraget har haft en årlig uppräknings på 1,5 procent sedan nämnden bildades år 2017.

Under 2019 beslutade nämnden att överföra 900 000 kronor till organisationsbidraget som tidigare hade tilldelats kvinnojourer för insatser på skyddat boende (ASN-2019-9508).

År	Totalt ansökt summa	Summa som fördelats enligt budgetram	Beslut
2020	21 674 997 kr	8 610 000 kr	ASN-2019-264
2021	26 082 055 kr	8 814 000 kr	ASN-2020-5638 ASN-2020-5640 ASN-2020-5641
2022	24 851 656 kr	8 977 000 kr	ASN-2021- 5603 ASN-2021- 5604 ASN-2021- 5605
2023	30 933 019 kr	9 279 000 kr	ASN-2022-6389 ASN-2022-6390 ASN-2022-6391

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen konstaterar att det stöd som ansökande organisationer

uppger att de behöver skilja sig från den budget som finns att fördela.

Förvaltningen bedömer att detta medför två utmaningar:

- Det finns organisationer som under längre tid har varit i behov av ett högre bidrag än vad som har funnits ekonomiskt utrymme till (ASN-2022-6389, ASN-2022-6390, ASN-2022-6391). Inför 2023 är den ekonomiska situationen dessutom extra svår för många organisationer med anledning av inflationen.
- Inför 2023 ansökte nysökande organisationer om totalt en miljon kronor. Även om inte alla nysökande organisationer uppfyller kraven i den utsträckning att förvaltningen föreslår att bevilja dem bidrag är möjligheterna för nysökande organisationer att beviljas bidrag begränsade.

4) Förslag till nya bidragsformer

Förvaltningen bedömer att ett tvåårigt organisations- och verksamhetsbidrag skulle innebära mindre administration och större trygghet för väletablerade organisationer.

Det skulle ge organisationen bättre möjligheter att planera sin verksamhet vilket i sin tur gynnar målgruppen. Vidare ger ett ettårigt organisations- och verksamhetsbidrag som ansöks för innevarande år möjligheter för nystartade organisationer och nya verksamhetsidéer att beviljas bidrag. Ett sådant bidrag möjliggör stöd utifrån föränderliga samhällsutmaningar.

Förvaltningen menar att arbetet med bedömning, uppföljning och dialog kan underlättas genom att skilja på organisations- respektive verksamhetsbidrag. Förvaltningen bedömer att uppdelningen kommer att möjliggöra för fler organisationer att beviljas stöd vilket i sin tur bidrar till en större mångfald av insatser inom det sociala området.

För att förslaget om nya bidragsformer för nämndens stöd inom det sociala området ska kunna tillämpas behöver nämndens riktlinjer för stöd och bidrag till idéburen sektor uppdateras.

Förvaltningen föreslår att nämnden ger förvaltningen i uppdrag att uppdatera riktlinjerna och återkomma med ett förslag under 2023. Under 2023 kommer förvaltningen även att utreda hur villkor för stöd till trossamfund kan förtydligas. Syftet med utredningen är att säkerställa en likvärdig hantering när trossamfund ansöker om ekonomiskt stöd från nämnden.

Ekonomiska konsekvenser

Förslaget till nya bidragsformer innebär en ökad budget från år 2024, vilket betyder en ekonomisk konsekvens för nämnden

- Förvaltningen föreslår att öka budgeten för 2024 för det tvååriga organisations- och verksamhetsbidraget till totalt 13 miljoner kronor. Detta i jämförelse med nuvarande nio miljoner kronor.
- Förvaltningen föreslår att från år 2024 tillsätta en budget på maximalt en miljon kronor årligen för ettårigt organisations- och verksamhetsbidrag som kan användas för att stötta

nya organisationer och verksamhetsinitiativ. Om medel till nya organisationer och verksamheter ska tas från budgeten för tvåårigt bidrag innebär det mindre trygghet för den idéburna sektorn.

Jämställdhetsperspektiv

Enligt kommunfullmäktiges regler och riktlinjer för stadens stöd till idéburen sektor ska organisationer som mottar ekonomiskt stöd från staden ta ställning för demokrati som samhällssystem och verka för jämställdhet, mångfald, alla människors lika värde och likabehandling i verksamheten samt ta avstånd från våldsbejakande uttryck och åsikter.

Detta gäller särskilt organisationens företrädare som i organisationens namn uttrycker åsikter i strid med ovanstående omgående ska uppmanas att lämna sitt uppdrag. Organisationen får heller inte samverka med, eller anlita, organisationer eller personer som uttrycker åsikter i strid med ovanstående.

Vidare ska organisationen vara öppen för alla och skapa möjligheter till delaktighet och deltagande i verksamheten oberoende av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Eventuella avgränsningar ska vara välgrundade och inskrivna i organisationens stadgar.

Förvaltningen stämmer av och följer upp ovanstående krav genom ansöknings- och redovisningsförfarande samt uppföljningsbesök. En del organisationer bedriver ett proaktivt inkluderingsarbete medan andra kan behöva mer stöd.

Barnperspektiv

Enligt kommunfullmäktiges riktlinjer ska organisationer som mottar ekonomiskt stöd från staden och som direkt eller indirekt vänder sig till barn och unga följa FN:s konvention om barnets rättigheter. Organisationen ska uppmuntra till barn och ungas delaktighet och ge barn och unga möjlighet att påverka och utforma verksamheten.

Förvaltningen stämmer av och följer upp ovanstående krav genom ansöknings- och redovisningsförfarande samt uppföljningsbesök.

Enligt förvaltningens bedömning finns det ett aktivt och lyhört arbete inom den idéburna sektorn för att ge barn och unga möjligheter till delaktighet och ägandeskap.

Ansvariga

Jonas Magnusson Enhetschef

Britt-Marie Pettersson Förvaltningschef